



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget  
Retsudvalget  
Christiansborg  
1240 København K  
DK Danmark

Dato: 11. december 2017  
Kontor: Formueretskontoret  
Sagsbeh: Mathias Mikkelsen  
Sagsnr.: 2017-0037-0009  
Dok.: 602151

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forældelse af fordringer, lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ophævelse af forældelsesfrister for gerningsmandens strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn og for erstatningskrav mod forvaltningsmyndigheder for svigt i sager om overgreb mod børn, forhøjelse af niveauet for tort godtgørelse for seksuelle krænkelser samt ophævelse af 72-timersreglen i sager om voldtægt, incest og seksuelt misbrug af børn m.v.) (L 31), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. december 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

T +45 7226 8400  
F +45 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

## Spørgsmål nr. 8 (L 31) fra Folketingets Retsudvalg:

” Vil ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at den foreslåede ophævelse af forældelsesfristen for erstatningskrav og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder, får tilbagevirkende kraft, og at der oprettes et uafhængigt domstolslignende nævn, der skal vurdere de erstatningskrav og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder, hvor kravene er forældede efter forældelseslovens hidtil gældende regler før lovændringens ikrafttrædelse, men som ved ændringsforslag foreslås også at blive omfattet af lovændringens ophævelse af forældelsesfristen, idet der om nævnet skal gælde følgende:

– Nævnet kan træffe bindende afgørelse i de sager, der forelægges nævnet, om hvorvidt der vurderes at være tilstrækkeligt og fyldestgørende grundlag for at rejse et erstatnings- og godtgørelseskrav mod den pågældende forvaltningsmyndighed ved domstolene.

– Træffer nævnet en beslutning om, at der ikke er grundlag for at rejse et erstatnings- og godtgørelseskrav afskæres muligheden for at føre sagen videre og rejse det civilretlige krav ved domstolene.

– Det uafhængige domstolslignende nævn skal således sikre, at de erstatningskrav, der nu kan rejses ved at lovforslaget tillægges tilbagevirkende kraft fsva. erstatnings- og godtgørelseskravene mod forvaltningsmyndighederne, har en vis realistisk chance for at blive belyst tilstrækkeligt og gennemført ved domstolene. Samtidig skal nævnet sikre, at den skadelidte får en hurtig afklaring af om der er grundlag for at anlægge en civilretlig sag imod den pågældende forvaltningsmyndighed.

– Nævnet kan f.eks. bestå af en dommer, en advokat med speciale i erstatningsret og en repræsentant fra Børns Vilkår.”

## Svar:

1. Justitsministeriet bemærker, at en ophævelse med tilbagevirkende kraft af forældelsesfristen for krav på erstatning eller godtgørelse mod forvaltningsmyndigheder som foreslået af spørgeren, vil indebære, at krav, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden var forældede, genopstår. Justitsministeriet henviser i den forbindelse til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 2 og 7 til lovforslaget.

Den af spørgeren foreslåede ordning indebærer endvidere, at disse fordringer ikke skal kunne indbringes for domstolene, medmindre det foreslåede nævn forinden har truffet afgørelse om, at der er en vis realistisk chance for, at kravet kan blive belyst tilstrækkeligt og gennemført ved domstolene. Det foreslåede nævn skal således ikke foretage en materiel prøvelse af sagen, men alene vurdere, om en sag skal kunne indbringes for domstolene.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6, stk. 1, 1. pkt., har enhver ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolens) praksis, at bestemmelsen skal fortolkes således, at den hjemler ret til at få et retsforhold omfattet af artikel 6 indbragt for og endelig afgjort af en domstol, der opfylder kravene i artikel 6, stk. 1. Bestemmelsen indebærer således en ret til domstolsprøvelse ("access to court"). Konventionsstaterne kan underkaste retten begrænsninger, forudsat at retten ikke begrænses eller udhules på en sådan måde eller i et sådant omfang, at kernen i retten forringes, og forudsat, at begrænsningen varetager et anerkendelsesværdigt formål, og at der er proportionalitet mellem dette formål og det valgte middel. Hvis det efter national ret ikke er muligt at indbringe en tvist vedrørende en borgerlig rettighed eller forpligtelse for en domstol i EMRK's forstand, vil der allerede af den grund foreligge en krænkelse af artikel 6.

Den af spørgeren forudsatte ordning indebærer, at et erstatnings- eller godtgørelseskrav, der er genopstået som følge af den foreslåede ophævelse af forældelsesfristen for sådanne krav, alene vil kunne indbringes for domstolene, hvis et administrativt nævn har truffet afgørelse om, at der er tilstrækkeligt og fyldestgørende grundlag for at rejse et sådant krav. En borger vil således være afskåret fra at rejse et sådant krav, hvis nævnet måtte finde, at der ikke er et sådant grundlag. Nævnet vil imidlertid ikke selv kunne tage materiel stilling til erstatnings- eller godtgørelseskravet.

Uanset om nævnet måtte blive indrettet på en sådan måde, at det opfylder kravene i EMRK artikel 6, stk. 1, til en uafhængig og upartisk domstol, vil en ordning som foreslået af spørgeren således kunne indebære, at en borger vil være afskåret fra at få en reel domstolsprøvelse af sit erstatnings- eller godtgørelseskrav, idet det foreslåede nævn netop ikke skal kunne foretage en materiel prøvelse af sagen. Dette gælder også, selvom borgeren måtte anlægge en sag ved domstolene til prøvelse af nævnets afgørelse, idet nævnets afgørelse ikke vil angå borgerens materielle erstatnings- eller godtgørelseskrav, men alene det processuelle spørgsmål om, hvorvidt der findes at være tilstrækkeligt og fyldestgørende grundlag for at rejse kravet ved domstolene.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at en ordning som den foreslåede ikke vil være forenelig med den ret til domstolsprøvelse, som følger af EMRK artikel 6, stk. 1.

Det bemærkes i øvrigt, at en ordning som den foreslåede vil rejse principielle spørgsmål i forhold til grundlovens § 3, 3. pkt., hvorefter den dømmende magt er hos domstolene.

Justitsministeriet har på den anførte baggrund fundet ikke at burde udarbejde ændringsforslaget.